

Oponentní posudek bakalářské práce Damiána Kocho

Komparace pražských politických kampaní do komunálních voleb očima jejich participantů

FHS UK 2023

Doc. Tereza Pospíšilová, PhD.

Bakalářská práce Damiána Kocho se věnuje pohledu aktérů, zapojených do pomáhání a organizování během kampaně do komunálních voleb v Praze v roce 2022. Klade si za cíl prozkoumat, jak aktéři vnímají kampaň a politickou stranu, kterou v nich podporovali, a dále proč se do kampaně zapojili. Dílčím cílem je zjistit, zda a v čem se odlišují přístupy a motivace aktérů podle toho, jakou politickou stranu podporovali – Prahu sobě, Piráty či koalici SPOLU.

Práce má svoje silné i slabé stránky. Mezi silné stránky patří to, že autor přináší autentický vhled do světa lidí, kteří pomáhají s politickými kampaněmi, byť sami na post nekandidují. Právě zvolené téma je moc zajímavé a relevantní. Autor také zúročuje to, že se v prostředí sám jako zainteresovaný aktér pohybuje, ale zároveň tuto svoji dvojí roli v práci popisuje a reflektuje. Dalším kladem práce jsou dobré nápady při analýze a interpretaci dat. Oceňuji, že se autor s daty angažuje, umí je promýšlet, nejde o formalistní povrchní analýzu. Jako celek je práce dobře strukturovaná a kultivovaně napsaná.

Nejslabší je teoretická část. Zde je směsice kousků různých teorií a autorů, která je velmi nesourodá. Od konstrukce sociální reality Bergera s Luckmannem, přes koncept habitu a kapitálu Pierra Bourdieu, ke konceptu daru dle Kellera, pojetí altruismu u Adama Smitha až po „hřejivý pocit“ z darování u Andreonih. Navíc každé teorii je věnován jen odstavec či dva. Nedojde k vytvoření uceleného teoretického východiska, které by studentovi umožnilo adekvátněji a s většími nuancemi uchopit zkoumané téma.

S ohledem na téma by bylo vhodné dobře definovat a odlišit politickou a občanskou participaci a zapojit teorie vysvětlující politickou (a/nebo občanskou) angažovanost. Pro zvolené téma a empirický terén je navíc charakteristické, že zkoumaní aktéři jsou na pomezí aktivismu a dobrovolnictví (dobrovolníci v politice) a zároveň na pomezí mezi dobrovolníky a brigádníky/zaměstnanci (někteří jsou za svoji činnost placeni). Tím důležitější je, aby se student více zorientoval v tom, kdo je vlastně dobrovolník a kde jsou hranice dobrovolnictví. Například by měl umět hledat odpověď na otázku, zda se dá účast na demonstraci považovat za dobrovolnictví či ne apod.

V části 2.3 práce mně zaujala kniha o dobrovolnících v politických kampaních (Han a McKenny 2015), která zřejmě poukazuje na rozdíl mezi mobilizováním a organizováním v rámci kampaně. Tato kniha a rozlišení by možná mohla mít v teoretické části víc prostoru a jedna z VO se možná mohla právě na tento rozdíl v pojetí kampaně zaměřovat.

Stanovené výzkumné otázky směřují k tomu, „Co si myslí“ aktéři o kampani, o politické straně, o volebním programu apod. Lépe by bylo zaměřit VO na to, jak aktéři vnímají svoji činnost (Jako aktivismus, jako práci? Jako mobilizování, jako organizování?) a na to, jak se identifikují se „svojí“ politickou stranou. „Co si myslí“, to jsou spíše tazatelské otázky, které mohou být vhodné pro vedení rozhovoru.

Hlavní datový korpus tvoří 12 hloubkových rozhovorů s 12 účastníky, což je třeba ocenit a patří to k silným stránkám práce. (Naopak dodatečné tři rozhovory po volbách, již svým zaměřením neodpovídají VO a v kontextu práce se jeví jako zbytečné). Bylo by dobře specifikovat, kdy

rozhovory proběhly (alespoň měsíc, rok). Dále by bylo dobře o informátorech uvést alespoň nějaké strukturované informace. Tj. pohlaví a přibližně věk, a možná také to, zda za svoji činnost v kampani byli placení či ne, nebo to, jakou činnost v rámci kampaně každý dělal. Dále je špatně, že počet žen mezi informátory musí čtenář vyvozovat z nepřímých náznaků – byly dvě ze 12? Nad potenciálním významem malého počtu žen v kampani, ve vzorku, nebo v politice obecně by se měl autor umět kvalifikovaně zamyslet, protože ke kontextu zkoumaného tématu to patří.

V popisu metodologie nesedí popsané analytické postupy: jestliže student v datech hledal předem definované tematické oblasti, pak nešlo o deklarované otevřené kódování.

Analýza dat je zajímavá a místy inspirativní, což oceňuji. Ale k využití teoretických konceptů pro analýzu nebo interpretaci dochází jen letmo.

V práci mi chyběl detailnější popis vybraných politických stran a pokus o jejich charakteristiku s ohledem na odlišné hodnoty nebo styl práce a zapojení členů, jejich komunitní charakter apod. Jde o to, že jedna z VO se právě na rozdíl ve vnímání kampaně mezi aktéry podporujícími jednotlivé strany zaměřuje. Bylo by tedy dobře vědět, v čem se strany mezi sebou liší, abychom mohli rozdíl interpretovat.

Celkově hodnotím práci jako dobrou až velmi dobrou. Před obhajobou se přikláním k **hodnocení dobře**.

Otázky pro obhajobu:

Nerozumím 3. odstavci v části 3.2, kde uvádíte kritiku velkých sociologických teorií. Jak vám to pomohlo při výzkumu?

V části 4.2 píšete o činnosti účastníků v kampani jako o činnosti „na ulici“. Kde se to vzalo? Kampaně přece neprobíhá jen na ulici. Jaký charakter měly vlastně činnosti vašich informátorů?

Jedna z vašich VO se zaměřuje na to, jaké byly rozdíly mezi účastníky z hlediska strany, kterou v kampani podporovali. Skutečně jste našel zajímavé rozdíly. Jak byste je interpretoval s ohledem na odlišný charakter daných politických stran?

Dílčí podněty:

Namísto slova „metodika“, „metodický“, je třeba používat v daném kontextu „metodologie“ či „metody výzkumu“. Mezi metodikou a metodologií je docela podstatný rozdíl.

Anotace má obsahovat informaci o použitých metodách výzkumu a datech, a o výsledcích výzkumu. Je rozdíl mezi anotací projektu výzkumu a anotací závěrečné výzkumné zprávy.

Část práce „Diskuse“ je trochu nadbytečná (v sociologii je typicky pouze u prezentování výsledků z kvantitativních výzkumů). Diskutovat byste mohl výsledky ve chvíli, kdy je čtenáři prezentujete, a tím byste obohatil analytickou část. Naopak obecnější zamyšlení zase patří do závěru.

V některých odkazech na literaturu v textu se objevuje ©

V Kralupech nad Vltavou 6. 2. 2023

Doc. Tereza Pospíšilová, PhD.